

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО**

ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ

ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ ПРАВО
ПІДГОТОВКИ ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ
ОСВІТИ У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 08 ПРАВО
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 081 ПРАВО

Рекомендовано кафедрою
управління у сфері цивільного захисту на 2023-2024 навчальний рік.
Протокол від 23 серпня 2023 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної
дисципліни «Земельне право»

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Програма вивчення вибіркового компонента «Земельне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні доктринальні положення науки земельного права, наукові теорії, ідеї, уявлення, концепції цієї науки; земельне право як галузь права; земельне законодавство як система нормативно-правових актів, які є джерелами правового регулювання земельних відносин.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Аліна Анатоліївна БІЛЕКА
Контактна інформація	
E-mail	bileka_alina@chipb.org.in
Наукові інтереси	аграрне, земельне та екологічне право
Професійні здібності	кандидат юридичних наук, доцент

Мета вивчення вибіркового компонента «Земельне право» передбачає становлення сучасного, різнобічно розвиненого фахівця юриста шляхом набуття знань щодо специфіки правового регулювання суспільних відносин, що складаються у сфері раціонального використання та охорони земель, що складають предмет земельного права, а також набуття практичних умінь та навичок у сфері тлумачення, реалізації, застосування норм земельного права;

Завдання вивчення вибіркового компонента «Земельне право»: з'ясування ряду головних засад, на яких базуються порядок створення, здійснення та припинення підприємницьких (господарських) товариств: опанування необхідних теоретичних положень, засвоєння сутності земельно-правових категорій; змісту земельно-правових інститутів; навчитися розуміти зміст норм земельного права, роз'яснень вищих судових інстанцій України та рішень Конституційного Суду України, тлумачити їх та правильно застосовувати при вирішенні конкретних справ; набути досвіду науково-дослідної роботи у галузі земельного права.

В цілому, завдання вивчення дисципліни «Земельне право» спрямовується на оволодіння знаннями уміннями та навичками, які складають зміст цієї навчальної дисципліни,

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ		

Рік підготовки		
Семестр	5	
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	3	
- кількість модулів		
- загальна кількість годин	90	
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	20	
- практичні заняття (годин)		
- семінарські заняття (годин)	22	
- лабораторні заняття (годин)		
- курсовий проект (робота) (годин)		
- інші види занять (годин)		
- самостійна робота (годин)	48	
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)		
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	іспит 5 семестр	

Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Земельне право» вивчається у логічному взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами: цивільне право, господарське право, аграрне право, конституційне право, кримінальне право, адміністративне право, екологічне право та інші.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми Право підготовки здобувачів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти спеціальності 081 Право вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кіл-ть кредитів	Форма контролю	Компетентність (ЗК\СК)	
1. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП					
ВК37	Земельне право	3	екзамен	1,2,3,7,9,1 5	2, 9, 13, 16
Загальні компетентності (ЗК)		ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.			

	ЗК 7 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 9 Здатність працювати в команді. ЗК 15 Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 2 Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів. СК 9 Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів. СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. СК16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання за ОПП: ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи; ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права; ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки; ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях; ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

ТЕМА 1. «Предмет, методи правового регулювання, принципи та система земельного права»

Концептуальні погляди на земельне право як галузь права та її місце в загальній системі права України. Формування, реалізації та забезпечення державної політики раціонального використання, охорони та відтворення земельних ресурсів України.

Поняття земельного права та його зміст, завдання і місце земельного права в системі права України, методи правового регулювання та принципи земельного права, їх законодавче закріплення та характеристика. Розглядається поняття та структура системи земельного права. Наукові погляди щодо предмету, методів правового регулювання та системи земельного права. Поняття та класифікація земельних правовідносин. Взаємозв'язок земельних правовідносин з цивільно-правовими, управлінськими, господарськими, аграрними, природоохоронними, фінансово-кредитними тощо.

Мета і завдання земельної реформи. Предмет земельної реформи. Об'єкти земельної реформи. Суб'єкти земельної реформи. Основні напрями здійснення земельної реформи. Зміст земельної реформи.

Земельне право розглядається як наука і навчальна дисципліна, вивчаються завдання курсу земельного права. Значення вивчення земельного права для студентів навчальних закладів системи МВС України та перспективи розвитку земельного права.

ТЕМА 2. «Джерела земельного права»

Поняття, особливості та система джерел земельного права. Норми інших галузей права в системі джерел земельного права та їх конкуренція. Класифікація джерел земельного права та їх характеристика.

Конституція України як основне джерело земельного права України. Спеціальні (Земельний кодекс, Закони України „Про оренду землі”, „Про державний контроль за використанням та охороною земель”, „Про захист конституційних прав громадян на землю”, „Про меліорацію земель”, „Про землеустрій”, „Про охорону земель”, „Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)”, „Про розмежування земель державної та комунальної власності”, „Щодо відчуження земельної частки (паю)”, „Про використання земель оборони”) та загальні (Цивільний, Господарський та Податковий кодекси України тощо) закони як джерела земельного права України. Проблеми кодифікації земельного законодавства України.

Співвідношення законів та підзаконних нормативних актів. Роль і місце локальних нормативних актів в системі джерел земельного права. Значення земельно-правових нормативних актів, що видаються Верховною Радою України, Президентом України та Кабінетом Міністрів України.

Правова природа нормативних актів міністерств і відомств як джерел земельного права та особливості їх застосування.

Повноваження Автономної Республіки Крим щодо здійснення нормативного регулювання земельних питань. Правова природа рішень місцевих органів самоврядування при реалізації державної земельної політики.

Значення і роль рішень Конституційного суду України, практики загальних та спеціалізованих судів в регулюванні земельних правовідносин.

ТЕМА 3. «Суб'єкти та об'єкти земельного права»

Поняття та класифікація суб'єктів земельного права, їх загальна та спеціальна правосуб'єктність. Поняття та юридичні ознаки земель (земельних ресурсів), земельної ділянки, її частини і земельної частки (паю). Правовий режим земель фізичних осіб та їх правове регулювання (Земельний, Цивільний і Господарський кодекси України та Закони України „Про фермерське господарство” і „Про особисте селянське господарство”). Правовий режим земель юридичних осіб, їх правове регулювання (Земельний, Цивільний і Господарський кодекси України та Закони України „Про сільськогосподарську кооперацію”, „Про колективне сільськогосподарське господарство” тощо) та форми використання.

ТЕМА 4. «Право власності на земельні ресурси в Україні»

Поняття та зміст права власності на земельні ресурси в Україні та її особливості. Право власності на землю як об'єктивна та суб'єктивна категорії. Основні риси права власності на землю.

Форми права власності на землю. Співвідношення форм права власності на земельні ресурси. Проблеми гармонізації форм права власності на землю в Україні до міжнародно-правових принципів і норм. Підстави виникнення права власності на земельні ресурси.

Право загальнонародної власності на землю, його суб'єктний, об'єктний склад та зміст.

Право державної власності на земельні ресурси, його суб'єктний, об'єктний склад та зміст.

Право комунальної власності на земельні ресурси, його суб'єктний, об'єктний склад та зміст. Правове забезпечення та порядок розмежування земель державної та комунальної власності.

Право приватної власності на земельні ресурси, його суб'єктний, об'єктний склад та зміст.

Право власності на земельні ресурси юридичних осіб, його суб'єктний, об'єктний склад та зміст.

Права та обов'язки власників земельних ділянок (їх частин) і земельних часток (паїв). Порядок сплати земельного податку. Форми реалізації та захисту права власності на землю. Методи захисту права власності на земельні ресурси. Юридичні підстави зміни та припинення права власності на землю в Україні. Порядок посвідчення права власності на земельні ресурси в Україні.

Проблеми вдосконалення інституту права власності. Публічно-правовий та приватно-правовий захист права власності на землю в Україні.

Поняття правових форм набуття та придбання права власності на землю. Характеристика правових форм набуття та придбання права власності на земельні ресурси. Юридичні підстави і умови набуття та придбання права власності на землю.

ТЕМА 5. «Право землекористування»

Поняття та зміст права землекористування в Україні. Право землекористування як правовий інститут природоресурсного права. Право землекористування як об'єктивна та суб'єктивна категорії, його об'єкти та суб'єкти. Основні риси права землекористування.

Організаційно-правові форми землекористування. Право постійного і тимчасового землекористування та їх характеристика. Особливості виникнення права землекористування у юридичних та фізичних осіб. Їх права та обов'язки. Обтяження та обмеження щодо використання земельної ділянки. Поняття та правове закріплення земельного сервітуту, емфітевзису та суперфіцій. Порядок їх виникнення, зміни і припинення та документальне закріплення. Правові засади оренди землі в Україні. Поняття та юридичні ознаки договору оренди (суборенди) землі. Права та обов'язки орендодавців і орендарів. Форми стягнення орендної плати за земельні ділянки та земельні

частки (паї). Особливості зміни, припинення та поновлення договору оренди на землю.

Підстави зміни та припинення права землекористування. Форми реалізації та захисту права землекористування.

ТЕМА 6. «Управління в галузі використання та охорони земель в Україні»

Управління як засіб реалізації законодавства в галузі раціонального використання, відтворення та охорони земель. Поняття, зміст та види управління земельними ресурсами в Україні.

Організаційно-правове забезпечення управління в галузі раціонального використання, відтворення та охорони земель. Система та повноваження органів державної виконавчої влади загальної і спеціальної компетенції, місцевих органів самоврядування, землевласників, землекористувачів, у тому числі й орендарів щодо управління в галузі раціонального використання, відтворення та охорони земель. Компетенція спеціально уповноважених органів управління в галузі раціонального використання, відтворення та охорони земель, їх правове закріплення. Організаційно-правові проблеми при здійсненні управління в галузі раціонального використання, відтворення та охорони земель. Проблеми вдосконалення функціонально-правового забезпечення управління як засобу реалізації земельного права.

Поняття та загальна характеристика функцій управління в галузі раціонального використання, відтворення та охорони земель. Розподіл і перерозподіл земель. Поняття, завдання та види землеустрою. Роль землеустрою в регулюванні земельних відносин. Поняття, зміст та порядок ведення державного земельного кадастру. Облік кількості і якості земель у складі державного земельного кадастру. Методика грошової оцінки земель різних категорій. Вдосконалення порядку та системи ведення кадастрової документації.

ТЕМА 7. «Контроль за використанням та охороною земель. Вирішення земельних спорів»

Контроль за раціональним використанням, охороною та відтворенням земель як головне завдання земельного законодавства. Його організація, правове забезпечення та порядок проведення. Види здійснення контролю за раціональним використанням, охороною та відтворенням земель. Співвідношення державного, громадського та внутрішньогосподарського контролю за раціональним використанням, охороною та відтворенням земель. Охорона земельних ресурсів: поняття, завдання та правове забезпечення. Особливості стандартизації і нормування в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів. Правове забезпечення охорони ґрунтів.

Державне агентство земельних ресурсів України як основний орган державної виконавчої влади, який здійснює контроль за раціональним використанням, охороною та відтворенням земель в Україні. Інші спеціально уповноважені органи державної влади, що здійснюють державний контроль за земельними ресурсами.

Моніторинг земель як складова функції контролю за земельними

ресурсами. Його поняття та завдання.

Порядок вирішення земельних спорів в Україні.

ТЕМА 8. «Відповідальність за земельні правопорушення»

Юридична відповідальність як правовий інститут запобігання земельним правопорушенням. Поняття відповідальності в земельному праві та класифікація земельних правопорушень. Правові форми відповідальності у системі земельного права. Позитивна відповідальність у системі земельного права. Механізм реалізації позитивної відповідальності у системі земельного права. Відшкодування збитків власникам і землекористувачам та втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва.

Ретроспективна (негативна) відповідальність за земельні правопорушення. Земельні правопорушення як підстави юридичної відповідальності. Класифікація земельних правопорушень. Склад земельних правопорушень. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення. Відшкодування збитків, заподіяних порушенням земельного законодавства. Земельні правопорушення як підстави адміністративної, кримінальної, дисциплінарної та цивільної відповідальності. Розгляд справ та документальне оформлення виявлених земельних правопорушень.

ТЕМА 9. «Правовий режим земель сільськогосподарського призначення»

Правові форми використання земель сільськогосподарського призначення. Особливості управління в галузі використання, відтворення та охорони земель сільськогосподарського призначення.

Правове регулювання використання земель сільськогосподарського призначення на праві комунальної і приватної власності. Особливості суб'єктного та об'єктного складу правовідносин використання сільськогосподарських земель на праві власності. Право сільськогосподарського землекористування. Види сільськогосподарського землекористування. Суб'єкти сільськогосподарського землекористування. Об'єкти сільськогосподарського землекористування. Права та обов'язки землекористувачів щодо використання, відтворення та охорони земель сільськогосподарського призначення. Пріоритети права сільськогосподарського землекористування. Імперативи правової охорони земель сільськогосподарського призначення. Особливості права сільськогосподарського землекористування. Гарантії реалізації та захисту прав суб'єктів сільськогосподарського землекористування.

ТЕМА 10. «Правовий режим земель житлової та громадської забудови»

Поняття земель житлової і громадської забудови та особливості їх правового режиму.

Законодавство, що визначає правовий режим земель сільських та міських поселень (сільських населених пунктів, селищ міського типу, міст). Особливості правового режиму земель сільських та міських поселень.

Управління в галузі використання та охорони земель житлової і

громадської забудови. Особливості функцій управління в галузі використання, відтворення та охорони земель житлової і громадської забудови. Правові форми планування та забудови земель житлової і громадської забудови. Порядок ведення містобудівного кадастру земель житлової і громадської забудови. Юридична природа плану земельно-господарського устрою території. Правове забезпечення розподілу та перерозподілу земель житлової і громадської забудови. Функціональний поділ земель населених пунктів та особливості їх правового режиму.

Правові форми використання земель житлової і громадської забудови. Використання земель житлової і громадської забудови на праві власності та праві землекористування. Суб'єкти, об'єкти та зміст права землекористування на землях житлової і громадської забудови.

Особливості правової охорони земель житлової і громадської забудови. Юридичні гарантії ефективного використання, відтворення та охорони земель житлової і громадської забудови.

ТЕМА 11. «Правовий режим особливо охоронюваних територій»

Поняття та юридична природа особливо охоронних територій. Склад земель природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення і правові засади їх режиму. Правові форми використання земель природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Особливості управління в галузі використання, відтворення та охорони земель природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Спеціальні риси правового режиму земель природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Правовий режим земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення. Диференціація видів правового режиму земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення. Співвідношення земельного та природно-заповідного законодавства у визначенні правового режиму земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення.

Право природно-заповідного та іншого природоохоронного землевикористання та його види. Суб'єкти права природно-заповідного та іншого природоохоронного землевикористання. Об'єкти природно-заповідного та іншого природоохоронного землевикористання. Зміст права природно-заповідного та іншого природоохоронного землевикористання. Підстави виникнення, зміни та припинення природно-заповідного та іншого природоохоронного землевикористання.

Правовий режим земель оздоровчого призначення. Юридичні засади встановлення правового режиму земель оздоровчого призначення. Характеристика особливостей правового режиму земель оздоровчого призначення. Право оздоровчого землевикористання. Суб'єкти, об'єкти, зміст і

підстави виникнення, зміни та припинення права оздоровчого землевикористання.

Правовий режим земель рекреаційного призначення. Правові форми використання земель рекреаційного призначення. Особливості управління в галузі використання, відтворення та охорони земель рекреаційного призначення. Законодавство, що визначає режим рекреаційного призначення. Право рекреаційного землевикористання. Суб'єкти, об'єкти, зміст, підстави виникнення, зміни та припинення права рекреаційного землевикористання.

Правовий режим земель історико-культурного призначення. Законодавство, що визначає правовий режим земель історико-культурного призначення. Правові форми використання, відтворення та охорони земель історико-культурного призначення. Структурно-функціональне забезпечення правового режиму земель історико-культурного призначення. Право історико-культурного землевикористання. Суб'єкти, об'єкти, зміст, підстави виникнення, зміни та припинення права історико-культурного землевикористання. Правові форми і методи охорони земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Контроль за додержанням законодавства щодо раціонального використання, охорони та відтворення земель природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

ТЕМА 12. «Правовий режим земель лісгосподарського призначення»

Поняття, склад та особливості правового режиму земель лісового фонду.

Законодавство, що визначає правовий режим земель лісового фонду.

Правові форми використання, відтворення та охорони земель лісового фонду. Порядок використання земель лісового фонду. Управління в галузі раціонального використання, відтворення та охорони земель лісового фонду. Порядок лісовпорядкування та ведення державного лісового кадастру. Функціональне забезпечення ефективного використання, відтворення та охорони земель лісового фонду.

Право лісового землекористування. Об'єкти та суб'єкти раціонального використання, охорони та відтворення земель лісового фонду. Зміст лісового землекористування. Підстави виникнення, зміни та припинення користування землями лісового фонду.

Правове регулювання відтворення та охорони земель лісового фонду. Права та обов'язки землекористувачів щодо раціонального використання, охорони та відтворення земель лісового фонду. Гарантії захисту прав суб'єктів щодо раціонального використання, охорони та відтворення земель лісового фонду.

Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства щодо раціонального використання, охорони та відтворення земель лісового фонду.

ТЕМА 13. «Правовий режим земель водного фонду»

Поняття, склад та особливості правового режиму земель водного

фонду.

Законодавство, що визначає правовий режим земель водного фонду.

Особливості користування землями водного фонду. Управління землями водного фонду. Правовий режим водоохоронних зон, прибережних захисних смуг та смуг відведення.

Об'єкти та суб'єкти користування землями лісового фонду. Підстави виникнення, зміни та припинення користування землями водного фонду.

Права та обов'язки водокористувачів щодо користування землями водного фонду. Гарантії захисту прав суб'єктів щодо користування та охорони земель водного фонду.

Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства щодо користування та охорони землями водного фонду.

ТЕМА 14. «Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення»

Поняття земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Законодавство, що визначає правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Управління в галузі використання, відтворення та охорони земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення. Організаційно-функціональне забезпечення використання, відновлення та охорони земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення. Правовий режим земель промисловості. Склад і призначення земель промисловості та особливості їх правової регламентації. Особливості права промислового землекористування. Підстави виникнення права промислового землекористування. Суб'єкти права промислового землекористування. Об'єкти права промислового землекористування. Підстави зміни і припинення промислового землекористування.

Правовий режим земель транспорту. Склад і призначення земель транспорту та особливості їх правової регламентації. Право транспортного землекористування. Особливості користування землями залізничного, автомобільного, річкового, морського, авіаційного та трубопровідного транспорту. Суб'єкти, об'єкти, зміст права транспортного землекористування. Підстави виникнення, зміни та припинення права транспортного землекористування.

Правовий режим використання земель зв'язку, ліній електропередач та іншого комунікаційного призначення. Склад і призначення земель зв'язку, ліній електропередач та іншого комунікаційного призначення та особливості їх правової регламентації. Право користування землями зв'язку, ліній електропередач та іншого комунікаційного призначення. Суб'єкти, об'єкти, зміст та підстави виникнення, зміни та припинення права користування землями зв'язку, ліній електропередач та іншого комунікаційного призначення.

Правовий режим земель оборони. Склад і призначення земель оборони та особливості їх правової регламентації. Специфічні ознаки правового

режиму земель оборони. Право оборонного землекористування. Суб'єкти, об'єкти, зміст і підстави виникнення, зміни та припинення права оборонного землекористування.

Форми і методи захисту правового режиму земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення.

ТЕМА 15. «Правовий режим техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель»

Поняття та особливості правового режиму техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель. Правовий режим зон відчуження та безумовного відселення.

Законодавство, що регулює правовий режим техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.

Особливості використання техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель. Особливості здійснення управлінських функцій щодо техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель. Порядок здійснення консервації земель. Рекультивація порушених земель: підстави для проведення і порядок. Пільги при оподаткуванні суб'єктів, які здійснюють відтворення техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.

Контроль за додержанням правового режиму на землях, що зазнали техногенного забруднення.

ТЕМА 16. «Правове регулювання економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель. Плата за землю»

Зміст економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель. Плата за землю: об'єкти, суб'єкти, види та форми сплати за використання земель.

Законодавство, що регулює правовідносини в галузі економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель і плати за землю.

Особливості плати за земельні ресурси різних категорій. Плата за землі сільськогосподарського призначення: суб'єкти та об'єкти оподаткування. Юридична природа земельного податку. Співвідношення орендної плати за землю та земельної ренти. Земельний податок: порядок обчислення і строки його сплати. Порядок зарахування та використання коштів отриманих від сплати за використання земельних ресурсів. Пільги щодо плати за землю.

Контроль за додержанням законодавства щодо економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель і цільового використання коштів органами державної виконавчої влади та місцевими органами самоврядування отриманих від сплати за земельні ресурси.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів	Кількість годин
---------------	-----------------

охоронюваних територій.												
Тема № 12: Правовий режим земель лісогосподарського призначення.		2	2									
Тема № 13: Правовий режим земель водного фонду.		2	2									
Тема № 14: Правий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.		2	2									
Тема № 15: Правовий режим техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.			1									
Тема № 16: Правове регулювання економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель. Плата за землю.			1									
Разом	90	20	22			48						

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

Теми рефератів

1. Предмет та система земельного права.
2. Поняття та особливості методів правового регулювання в земельному праві.
3. Поняття та класифікація принципів земельного права.
4. Земельні правовідносини: їх зміст, види та структура.
5. Конституція і закони України як джерела земельного права.
6. Кодифікація джерел земельного права.
7. Особливості класифікації джерел земельного права.
8. Місце та юридичне значення підзаконних нормативно-правових актів як джерел земельного права.

9. Земельні правовідносини в фермерських та особистих селянських господарствах.
10. Характеристика та правове закріплення юридичних ознак земельної ділянки (її частини) і земельної частки (паю).
11. Форми власності на землі, їх об'єкти та суб'єкти.
12. Права та обов'язки землевласників та їх характеристика.
13. Правові підстави зміни та припинення права власності на земельні ресурси.
14. Особливості вирішення земельних спорів щодо володіння, користування та розпорядження земельними ресурсами.
15. Правова характеристика організаційно-правових форм землекористування: їх об'єкти та суб'єкти, права та обов'язки землекористувачів.
16. Права та обов'язки землевласників та їх характеристика.
17. Орендні правовідносини щодо земельних ресурсів.
18. Державне та громадське управління земельними ресурсами в Україні: порівняльно-правовий аспект.
19. Правове регулювання порядку ведення земельно-кадастрової документації.
20. Громадський та внутрішньогосподарський контроль в галузі раціонального використання, охорони та відтворення земель.
21. Повноваження та завдання Державного агентства земельних ресурсів України як головного органу державного контролю за раціональним використанням, охороною та відтворенням земель.
22. Правове регулювання моніторингу земель в Україні.
23. Правове забезпечення вирішення земельних спорів.
24. Склад земельних правопорушень.
25. Кримінальна відповідальність за порушення земельного законодавства.
26. Адміністративна відповідальність за порушення земельного законодавства.
27. Дисциплінарна відповідальність за порушення земельного законодавства.
28. Цивільна відповідальність за порушення земельного законодавства.
29. Поняття та особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.
30. Порядок, умови та підстави вилучення (викупу) сільськогосподарського призначення.
31. Поняття та особливості правового режиму земель житлової і громадської забудови.
32. Право на прибудинкову територію та порядок її використання.
33. Правовий режим земель промисловості.
34. Правовий режим земель оборони.
35. Права та обов'язки лісокористувачів щодо раціонального

використання, охорони та відтворення земель лісового фонду.

36. Лісовпорядкування та правове регулювання ведення державного лісового кадастру.

37. Правове регулювання використання земель водного фонду.

38. Права та обов'язки водокористувачів щодо користування землями водного фонду.

39. Особливості юридичної відповідальності за порушення законодавства щодо користування землями водного фонду.

40. Поняття техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель, їх правовий режим.

41. Правовий режим зон відчуження та безумовного відселення.

42. Правове регулювання плати за землю: об'єкти і суб'єкти, види та форми.

43. Платні управлінські послуги у сфері земельних відносин.

44. Правове регулювання використання земель національних природних і регіональних ландшафтних парків.

45. Правовий режим та порядок використання земель ботанічних, дендрологічних та зоологічних парків.

46. Правовий режим охоронних зон територій природно-заповідного призначення.

Теми наукових робіт

1. Перспективи розвитку, місце та роль земельного права в загальній системі права України.

2. Земельна реформа в Україні: правове забезпечення, цілі та перспективи.

3. Фізичні особи як суб'єкти земельних правовідносин.

4. Юридичні особи як суб'єкти земельних правовідносин.

5. Право власності на земельні ресурси як економіко-правовий інститут земельного права.

6. Правові підстави виникнення права власності на земельні ресурси.

7. Право землекористування як економіко-правовий інститут земельного права.

8. Поняття, види та правове закріплення обмежень і обтяжень в процесі здійснення права землекористування.

9. Система та повноваження державних органів загальної та спеціальної компетенції, які здійснюють управлінські функції щодо земельних ресурсів.

10. Поняття та форми юридичної відповідальності в земельному праві.

11. Державний контроль в галузі раціонального використання, охорони та відтворення земель. Його суб'єкти та об'єкти.

12. Майнова відповідальність за земельні правопорушення.

13. Правове забезпечення розмежування земель державної та комунальної власності.

14. Правовий режим земель транспорту.
15. Правове регулювання використання, охорони та відтворення земель лісгосподарського призначення.
16. Правові засади, підстави та порядок проведення консервації та рекультивації земель.
17. Поняття та зміст економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель.
18. Поняття, класифікація та правове регулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель природно-заповідного призначення.
19. Правовий режим земель історико-культурного призначення.
20. Правовий режим земель оздоровчого призначення.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти Форми поточного та підсумкового контролю

Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок здобувачами вищої освіти з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як

середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач вищої освіти, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переведення до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)	(Результат навчальних занять за семестр	/	Результат самостійної роботи за семестр) 10
---	---	---	---	--	-------------

Критерії оцінювання

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
<p>Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі.</p> <p><i>Підсумкові бали навчальної дисципліни = Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) + Кількість балів за підсумковим контролем</i></p>

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою - ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів вищої освіти, залікових книжках. **Присутність здобувачів вищої освіти на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів вищої освіти становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

<i>Підсумкові бали навчальної дисципліни</i>	<i>Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)</i>	<i>Кількість балів за підсумковим контролем</i>
---	--	--

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії).

Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Здобувачам вищої освіти, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 50 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Здобувачам вищої освіти, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Інституту. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 50 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Інституту.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному

та попередньому семестрах.

<i>Підсумкові бали навчальної дисципліни</i>	<i>Підсумкові бали за поточний семестр</i>	<i>Підсумкові бали за попередній семестр</i>	2
---	---	---	----------

Оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань) та підсумкового контролю визначені Кафедрою, зокрема щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи.

Перелік теоретичних питань для підготовки до підсумкового контролю:

1. Земельне право як галузь права та її особливості.
2. Поняття предмету земельного права та його особливості.
3. Поняття методів правового регулювання земельного права та їх класифікація.
4. Принципи земельного права, поняття та їх класифікація.
5. Поняття та особливості джерел земельного права.
6. Конституція та закони України як джерела земельного права.
7. Підзаконні нормативно-правові акти земельного права, поняття та їх класифікація.
8. Локальні нормативно-правові акти земельного права, поняття та їх юридичне значення.
9. Особливості проведення земельних реформ 1861 та 1906 р.р.
10. Особливості та правові аспекти проведення земельної реформи 1917 р. Її значення для України.
11. Проведення та правове забезпечення проведення сучасної земельної реформи в Україні. Її основні етапи.
12. Поняття та особливості права власності на землю в Україні.
13. Об'єкти та суб'єкти права власності на землю в Україні.
14. Зміст права власності на землю.
15. Форми власності на землю та їх юридичне закріплення.
16. Право державної власності на землю в Україні.
17. Право комунальної (муніципальної) власності на землю в Україні.
18. Право приватної власності на землю в Україні.
19. Підстави виникнення права власності на землю.
20. Підстави припинення права власності на землю.
21. Правове забезпечення приватизації земель в Україні.
22. Права та обов'язки землевласників та землекористувачів.
23. Види землекористування, їх класифікація.
24. Поняття та особливості договору оренди (суборенди) на землю.
25. Правове забезпечення та справляння плати за землі ресурси.
26. Види та форми плати за землю.

27. Права та обов'язки громадян на землю за Конституцією України.
28. Поняття та особливості вирішення земельних спорів.
29. Землі сільськогосподарського призначення; особливості їх використання.
30. Правове становище та особливості користування землями сільськогосподарського призначення суб'єктами земельного права.
31. Землі житлової та громадської забудови; особливості їх використання.
32. Особливості використання земель житлової та громадської забудови загального користування.
33. Порядок продажу земельних ділянок державної та комунальної власності громадянам та юридичним особам.
34. Поняття та види обмеження прав на земельну ділянку.
35. Зміст угод про перехід права власності на земельні ділянки.
36. Правовий статус та особливості використання земель громадянами.
37. Землі спеціального несільськогосподарського призначення; їх склад та особливості використання.
38. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
39. Землі оздоровчого призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
40. Землі історико-культурного призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
41. Землі лісгосподарського призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
42. Правові засади встановлення та зміни цільового призначення землі.
43. Зміст та види права земельного сервітуту.
44. Загальна характеристика Земельного кодексу України.
47. Загальна характеристика Закону України "Про оренду землі".
48. Загальна характеристика державного управління земельним фондом в Україні.
49. Органи державного управління земельним фондом в Україні.
50. Поняття та особливості ведення земельного кадастру.
51. Поняття, види та особливості землеустрою.
52. Контроль за використанням і охороною земель.
53. Поняття, склад та види земельних правопорушень.
54. Поняття та види юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства.
55. Юридична відповідальність за псування та забруднення земельних ресурсів.
56. Правове регулювання реєстрації прав на земельні ділянки.
57. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
58. Правове регулювання інвентаризації земельних ділянок.
59. Поняття та види обтяжень прав на землі.
60. Економіко-правовий механізм забезпечення раціонального

використання та охорони земель.

Політика викладання навчальної дисципліни

Жодні форми порушення академічної доброчесності або нетерпимості не толеруються.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ОСНОВНА

1. Земельний кодекс України: Науково – практичний коментар. Видання шосте, доповнене – Х.: ТОВ «Одісей», 2009. – 624с.
2. Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. В. І. Семчика. – 3-е вид., перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 896 с.
3. Земельне право України: підруч. для студ. юрид. спец. навч. закл./В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2008. – 600 с.
4. Земельне право України : підручник / Одеська національна юридична академія ; ред.: О. О. Погрібний, І. І. Каракаш ; рец.: А. Г. Бобкова, В. В. Носік, М. В. Шульга. - 2-е вид., перероб. та доп. - К. : Істина, 2009. – 600 с.
5. Корнєєв Ю. В., Мацелик М. О. Земельне право: навч. посіб. – К., 2009. – 240 с.
6. Мірошніченко А. М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України. – К., 2011. – 516 с.
7. Мірошніченко А. М. Земельне право України : навч. посіб. – К.: Алерта, 2012. – 432 с.
8. Шуміло О. М. Земельне право України (у схемах) : навч. посіб. / О. М. Шуміло ; МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – 288 с.

НОРМАТИВНО ПРАВОВІ АКТИ

- ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ:

1. Конституція України [Текст]: зі змінами та доповненнями: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – Ст. 141.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI в редакції від 18.08.2012// Відом. Верхов. Ради Укр. – 2010. - N 50-51 - ст.572
3. Водний кодекс України від 6.06.1995 р. (з наступними змінами та доповненнями) за № 213/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. –1995. – № 24. – Ст. 214.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV в редакції від від 07.10.2012 за № 5203-17// Офіц. вісн. України. – 2003. – № 11.– Ст. 462.
5. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. (із змінами та доповненнями) за № 2768-III // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 46.– Ст. 2038.

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – №51. – Ст. 1122.
7. Кодекс України про надра від 27.07.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №36. – Ст. 340.
8. Кримінально-процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI // Офіц. вісн. Укр. - 2012 р. - № 37 – ст. 1370.
9. Лісовий кодекс України від 21.01.94 р. (з наступними змінами та доповненнями) у н/редакції від 08.02.2006 р. за № 3852-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1994. – № 17. – Ст. 99.
10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI в редакції від 15.08.2012 за № 5043-17 // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 13-14. – Ст. 112
11. Про автомобільні дороги : Закон України від 08.09.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – №51. – Ст. 556.
12. Про біосферні заповідники в Україні : Указ Президента України від 26.11.1993 р. №563/93. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
13. Про благоустрій населених пунктів : Закон України від 06.09.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – №49. – Ст. 517.
14. Про використання земель оборони : Закон України від 27.11.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №14. – Ст. 209.
15. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності : Закон України від 17.11.2009 р. // Офіційний вісник України. – 2009. – №97. – Ст. 3326.
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо документів, що посвідчують право на земельну ділянку, а також порядку поділу та об'єднання земельних ділянок : Закон України від 05.03.2009 р. №1066-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – №29. – Ст. 396.
17. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення порядку набуття прав на землю : Закон України від 05.11.2009 р. №1702-VI // Офіційний вісник України. – 2009. – №94. – Ст. 3202.
18. Про Генеральну схему планування території України : Закон України від 07.02.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – №30. – Ст. 204.
19. Про державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011р. за № 3613-VI // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 60 . – Ст. 2405.
20. Про державний контроль за використанням та охороною земель : Закон України від 19.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №39. – Ст. 350.
21. Про державний кордон України : Закон України від 04.11.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №2. – Ст. 5.
22. Про державну експертизу землепорядної документації: Закон України від 17.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 38. – Ст. 471.
23. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх

обтяжень : Закон України від 01.07.2004 р. (в редакції від 11.02.2010 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – №18. – Ст. 141.

24. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. // Голос України від 09.02.2011 р. №24.

25. Про екологічну мережу України : Закон України від 24.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №45. – Ст. 502.

26. Про експертну грошову оцінку земельних ділянок: постанова Кабінету Міністрів України від 11.10.2002 р. №1531 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 42. – Ст. 1941.

27. Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки : Закон України від 21.09.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №47. – Ст. 405.

28. Про захист конституційних прав громадян на землю : Закон України від 20.01.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – №10. – Ст. 194.

29. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №36. – Ст. 282.

30. Про іпотеку : Закон України від 05.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №38. – Ст. 313.

31. Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду : Закон України від 22.12.2006 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – №10. – Ст. 88.

32. Про концесії : Закон України від 14.07.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. 1999. – №41. – Ст. 372.

33. Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг : Закон України від 14.12.1999 р. (в редакції від 15.01.2009 р.) // Голос України від 31.01.2009 р. №17.

34. Про курорти : Закон України від 05.10.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №50. – Ст. 435.

35. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 01.06.2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – №27. – Ст. 1109.

36. Про меліорацію земель : Закон України від 14.01.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №11. – Ст. 90.

37. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – Ст. 170.

38. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №20. – Ст. 190.

39. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку : Закон України від 29.11.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – №10. – Ст. 78.

40. Про оренду землі : Закон України від 06.10.1998 р. (в редакції від 02.10.2003 р.) // Голос України від 11.11.2003 р. №213.

41. Про основи містобудування : Закон України від 16.11.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №52. – Ст. 683.

42. Про особисте селянське господарство : Закон України від 15.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №29. – Ст. 232.
43. Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва: Закон України від 14.09.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №45. – Ст. 375.
44. Про охорону археологічної спадщини : Закон України від 18.03.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №26. – Ст. 361.
45. Про охорону земель : Закон України від 19.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №39. – Ст. 349.
46. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.07.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – №39. – Ст. 333.
47. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. (із змінами та доповненнями) // Відом. Верхов. Ради УРСР. –1991. – № 41. – Ст. 546.
48. Про оцінку земель : Закон України від 11.12.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №15. – Ст. 229.
49. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) : Закон України від 05.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №38. – Ст. 314.
50. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №34. – Ст. 502.
51. Про ратифікацію Угоди про позику (Проект «Видача державних актів на право власності на землю у сільській місцевості та розвиток системи кадастру») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку : Закон України від 15.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №37. – Ст. 456.
52. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. // Голос України від 12.03.2011 р. №45.
53. Про розмежування земель державної та комунальної власності: Закон України від 05.02.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №35. – Ст. 411.
54. Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів : Закон України від 17.02.2011 р. // Голос України від 25.03.2011р. №54.
55. Про приватизацію державного майна : Закон України від 04.03.1992 р. (в редакції від 19.02.1997 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №17. – Ст. 122.
56. Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №51. – Ст. 446.
57. Про фермерське господарство : Закон України від 19.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №45. – Ст. 363.
58. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40. – Ст. 356
- ПІДЗАКОННІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:**
59. Ґрунти. Терміни та визначення : ДСТУ Б А.1.1-25-94 : [затв.

наказом Міністерства України у справах будівництва та архітектури від 12.04.1994 р. №83]. – Режим доступу : www.budinfo.org.ua/doc/1001044.jsp.

60. Деякі питання надання Державним агентством земельних ресурсів та його територіальними органами платних адміністративних послуг : постанова КМУ від 01.08.2011 р. №835 // Урядовий кур'єр від 06.08.2011 р. №143.

61. Деякі питання реалізації статті 186-1 Земельного кодексу України : постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2009 р. №1420 // Урядовий кур'єр від 05.01.2010 р. №1.

62. Про Державне агентство земельних ресурсів України : Указ Президента України від 08.04.2011 р. №445/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – №29. – Ст. 1253.

63. Про деякі питання посвідчення права власності на земельну ділянку : постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2009 р. №439 // Офіційний вісник України. – 2009. – №33. – Ст. 1153.

64. Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 р. №173. – Режим доступу : www.rada.gov.ua

65. Про затвердження Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками : наказ Державного комітету України із земельних ресурсів від 18.05.2010 р. №376 // Офіційний вісник України. – 2010. – №46. – Ст. 1519.

66. Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель : наказ Державного комітету України із земельних ресурсів від 23.07.2010 р. №548 // Офіційний вісник України. – 2010. – №85. – Ст. 3006.

67. Про затвердження Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу : постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2007 р. №963 // Офіційний вісник України. – 2007. – №55. – Ст. 2221.

68. Про затвердження мінімальних розмірів земельних ділянок, які утворюються в результаті поділу земельної ділянки фермерського господарства, що успадковується : постанова Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 р. №1908 // Офіційний вісник України. – 2003. – №51. – Ст. 2682.

69. Про затвердження переліку особливо цінних груп ґрунтів : наказ Державного комітету України по земельних ресурсах від 06.10.2003 р. № 245 // Офіційний вісник України. – 2003. – №45. – Ст. 2369.

70. Про затвердження переліку специфічних ґрунтово-кліматичних умов, які характерні для земель сільськогосподарського призначення : наказ Міністерства аграрної політики України, Української академії аграрних наук від 18.01.2008 р. №17/3 // Офіційний вісник України. – 2008. – №10. – Ст. 256.

71. Про затвердження Положення про земельно-кадастрову інвентаризацію земель населених пунктів : наказ Державного комітету

України по земельних ресурсах від 26.08.1997 р. №85. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

72. Про затвердження положення про моніторинг земель : постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.1993 р. №661. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

73. Про затвердження Порядку вибору земельних ділянок для розміщення об'єктів : постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.2004 р. №427 // Офіційний вісник України. – 2004. – №14. – Ст. 972.

74. Про затвердження Порядку видачі дозволів на проведення робіт на землях водного фонду : постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2005 р. №557 // Офіційний вісник України. – 2005. – №28. – Ст. 1631.

75. Про затвердження Порядку видачі та анулювання спеціальних дозволів на зняття та перенесення ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) земельних ділянок : наказ Державного комітету України по земельних ресурсах від 04.01.2005 р. №1 // Офіційний вісник України. – 2005. – №4. – Ст. 236.

76. Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них : постанова Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 р. №486. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

77. Про затвердження Порядку зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб : постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2002 р. №502 // Офіційний вісник України. – 2002. – №15. – Ст. 818.

78. Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду, іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення : постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 р. №1094 // Офіційний вісник України. – 2004. – №34. – Ст. 2261.

79. Про затвердження Порядку складання паспортів річок і Порядку встановлення берегових смуг водних шляхів та користування ними : постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.1997 р. №347. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

80. Про затвердження примірних договорів купівлі-продажу : наказ Державного комітету України із земельних ресурсів від 29.10.2010 р. №771. – Режим доступу : http://dazru.gov.ua/terra/control/uk/publish/article?art_id=116082&cat_id=36879.

81. Про затвердження Тимчасового порядку державної реєстрації правочинів : постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2004 р. №671 // Офіційний вісник України. – 2004. – №21. – Ст. 1420.

82. Про затвердження Тимчасового порядку присвоєння кадастрового номера земельній ділянці : постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.2010 р. №749 // Офіційний вісник України. – 2010. – №65. – Ст. 2263.

83. Про затвердження типового договору оренди землі : постанова

Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 р. №220 // Офіційний вісник України. – 2004. – №9. – Ст. 527.

84. Про затвердження Типового договору про розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки : постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2004 р. №266 // Офіційний вісник України. – 2004. – №10. – Ст. 596.

85. Про затвердження типової форми заяви (клопотання) про вибір місця розташування земельної ділянки : постанова Кабінету Міністрів України від 18.02.2009 р. №113 // Урядовий кур'єр від 26.02.2009 р. №35.

86. Про затвердження форм державного акта на право власності на земельну ділянку та державного акта на право постійного користування земельною ділянкою : постанова Кабінету Міністрів України від 02.04.2002 р. №449 // Офіційний вісник України. – 2002. – №14. – Ст. 753.

87. Про затвердження форми сертифіката на право на земельну частку (пай) і зразка Книги реєстрації сертифікатів на право на земельну частку (пай) : постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1995 р. №801. – Режим доступу : www.rada.gov.ua

88. Про земельну реформу : постанова Верховної Ради УРСР від 18.12.1990 р. №563- XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – №10. – Ст. 100.

89. Про ідентифікацію об'єктів нерухомого майна для державної реєстрації прав на них : постанова Кабінету Міністрів України від 08.12.2010 р. № 1117 // Офіційний вісник України. – 2010. – №94. – Ст. 3347.

90. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки : Указ Президента України від 03.12.1999 р. № 1529/99. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

91. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 09.12.2010 р. № 1085/2010 // Офіційний вісник України. – 2010. – №94. – Ст. 3334.

92. Про організацію робіт та методику розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв) : постанова Кабінету Міністрів України від 04.02.2004 р. №122 // Офіційний вісник України. – 2004. – №5. – Ст. 241.

93. Про Порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам : постанова Кабінету Міністрів України від 19.04.1993 р. №284. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

94. Про порядок використання земель у зонах їх можливого затоплення внаслідок повеней і паводків : постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2001 р. №87 // Офіційний вісник України. – 2001. – №5. – Ст. 188.

95. Про порядок викупу земельних ділянок громадянами (понад норму, яка приватизується безкоштовно) для ведення фермерського або особистого підсобного господарства : постанова Кабінету Міністрів України від 24.01.2000 р. №118 // Офіційний вісник України. – 2000. – №4. – Ст. 112.

96. Про Порядок обміну інформацією між містобудівним та

державним земельним кадастрами : постанова Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 р. №556 // Офіційний вісник України. – 2011. – №41. – Ст. 1670.

97. Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів : постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 р. №2024. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

98. Про розміри та Порядок визначення втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню : постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 р. №1279. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

99. Про створення єдиної системи державних органів земельних ресурсів : Указ Президента України від 06.01.1996 р. №34/96. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

100. Про суцільну агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення : Указ Президента України від 02.12.1995 р. №1118/95. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

ДОПОМІЖНА

1. Андрейцев В.І. Земельне право і законодавство суверенної України: Актуальні проблеми практичної теорії. – К.: Знання, 2005. – 445 с.

2. Балюк Г.І. Проблеми розмежування земель державної та комунальної власності (межування земель) // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. – №1. – С. 12-18.

3. Балюк Г.І. Проблеми соціальної ефективності діяльності прокуратури по нагляду за додержанням і застосуванням земельного законодавства // Земельне право України. – 2006. - №6. – С. 49-56.

4. Барабаш, Роман. Консолідація земель як правовий інститут / Р. Барабаш // Підприємництво, господарство і право : ТОВ "Друкарня Бізнесполіграф". - 2011. - № 3. - С. 163-165

5. Бахуринська М.М. Концесія як перспективна правова форма землекористування // Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 31. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2006. – С. 380-388

6. Беженар Г.М. Правове регулювання використання земель сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва : автореф. дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.06 / Г.М. Беженар. – К., 2007. – 20 с.

7. Бердников Є., Пастушенко П. Трансформація інституту постійного землекористування у зв'язку з прийняттям нового Земельного кодексу України // Право України. – 2004. – №2. – С. 60-66.

8. Бондар О.Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / О.Г. Бондар. – К., 2005. – 20 с.

9. Бондар Л.О. Правове регулювання справляння земельного податку за намиті або насипані (штучно утворені) земельні ділянки //

Земельне право України: теорія і практика. – 2007. – №1. – С. 47-51.

10. Булах І.Г. Правове регулювання використання та охорони земель оздоровчого призначення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / І.Г. Булах. – Донецьк, 2010. – 19 с.

11. Бусуйок Д.В. Правове регулювання виникнення, здійснення та припинення прав на землю : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Д.В. Бусуйок; за заг. ред. П.Ф. Кулинича. – К., 2010. – 184 с.

12. Бусуйок Д.В. Обмеження прав на землю за законодавством України: монографія. – К., 2006. – 144 с.

13. Бусуйок Д. Правові засади імплементації понять «емфітевзис» та «суперфіцій» у земельне право України: сучасний стан та перспективи розвитку // Право України. – 2006. – №8. – С. 102-104.

14. Бусуйок Д. Правові підстави обмеження прав на землю // Право України. – 2004. – №9. – С. 97-100.

15. Вівчаренко О. Проблеми гарантій охорони права власності на землю в Україні // Право України. – 2003. – №12. – С. 88-93.

16. Глотова О.В. Правове регулювання угод із земельними ділянками в Україні: монографія. – Одеса, 2008. – 256 с.

17. Годованюк А.Й. Правовий режим земель природно-заповідного фонду : автореф. дис.... канд. юрид. наук : 12.00.06 / А.Й. Годованюк. – К., 2008. – 19 с

18. Греков Л., Юрченко А., Мірошніченко А. Економічне стимулювання раціонального використання земель // Землевпорядний вісник. – 2008. – №1. – С. 34-38.

19. Гринько С.В. Правові аспекти реєстрації прав на землю : монографія. – К., 2004. – 172 с.

20. Гуревський В.К. Право власника на забудову земельної ділянки // Земельне право України : теорія і практика. – 2007. – №1. – С. 19-24.

21. Вівчаренко О. А. Окремі аспекти контролю за використанням та охороною земель в Україні / О. А. Вівчаренко // Держава і право. - 2011. - Вип. 51. - С. 447-455

22. Єрмоленко В. Земельні ресурси в майновому обороті // Право України. – 2004. – №6. – С. 43-46.

23. Заєць О.І. Правові аспекти земельної реформи в Україні : монографія. – К., 2006. – 185 с.

24. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України. Науково-навчальний посібник // За ред. докт. юрид. наук, проф. Н.І. Титової. – Львів: ПАІС, 2005. – 368 с.

25. Земельний кадастр: проблеми реформування та автоматизації / за ред. Л.Я. Новаковського. – К., 2008. – 184 с.

26. Іванова Є.О. Правові підстави використання земель житлової і громадської забудови у містах // Земельне право України. – 2006. – №4. – С. 18-27.

27. Ільків Н.В., Ільницький О.В. Окремі процесуальні аспекти судового вирішення земельних спорів // Земельне право України. – 2006. –

№8. – С. 10-17.

28. Коваленко Т.О. Юридична аналогія в земельному праві України: поняття та підстави застосування / Т. О. Коваленко // Бюлетень Міністерства юстиції України : Міністерство юстиції України. - 2011. - № 7. - С. 47-55.

29. Коваленко Т. Систематизація як засіб підвищення ефективності правового регулювання земельних відносин в Україні / Т. Коваленко // Юридична Україна : Юрінком Інтер. - 2011. - № 3. - С. 75-80

30. Ковальський Д.В. Земельно-процесуальні правовідносини : монографія / Д.В. Ковальський. – К., 2009. – 176 с.

31. Ковальчук Т.Г. Правові аспекти юридичних засобів охорони земель // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – 2004. –Вип. 60. – С. 68-72.

32. Комарницький В.М. Теоретико-методологічні засади права спеціального природокористування: монографія / В. М. Комарницький; рец.: В. І. Семчик, М. І. Єрофєєв ; Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. - 184 с.

33. Кудінов В. Правове регулювання земельної реформи в Україні: окремі аспекти // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – №12. – С. 211-214.

34. Кулинич П.Ф. Об'єкти правової охорони земель сільськогосподарського призначення: теоретичний аспект // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2007. – №12. – С. 51-61.

35. Кулинич П.Ф. Розмежування земель державної і комунальної власності: закон, практика, шляхи вдосконалення // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. – №6. – С. 45-51.

36. Кулинич О.П. Право приватної власності на земельну ділянку як об'єкт цивільно-правового захисту / О. П. Кулинич // Держава і право. - 2011. - Вип. 53. - С. 373-378.

37. Кулинич, П. Ф. Земельна ділянка як об'єкт правових відносин: поняття, ознаки, види / П. Ф. Кулинич // Часопис Київського університету права. - 2010. - № 3. - С. 215-219.

38. Лебедева Т.М. Правовий режим земель автомобільного транспорту та дорожнього господарства: проблеми та шляхи вирішення : монографія / Т. М. Лебедева ; ред. М. В. Шульга ; рец.: Г. І. Балюк, В. Ю. Уркевич ; Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. - Харків : Видавництво "ФІНН", 2009. - 192 с.

39. Лейба Л.В. Земельні спори та порядок їх вирішення: монографія. – Х., 2007. – 160 с.

40. Лісова Т.В. Проблеми правового регулювання управління у сфері використання й охорони земель в умовах сучасної земельної реформи / Т. В. Лісова // Право і безпека: Юриспруденція. Економіка. Техніка. Психологія. Соціологія. - Харків, 2011. - № 2 (39). - С. 285-289

41. Лисанець О.С. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення / О. С. Лисанець // Проблеми законності

: акад. зб. наук. праць. - Харків, 2010. - Вип. 107. - С. 106-112.

42. Луначенко А.В. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення // Земельне право. – 2006. – №1. – С. 56-64.

43. Мерзляк А.В. Земельний кадастр у структурі державного управління земельними ресурсами : монографія / А.В. Мерзляк, В.А. Боклаг. – Запоріжжя, 2008. – 100 с.

44. Мірошніченко А.М. Досвід деяких зарубіжних країн у визначенні правового режиму прибудинкових земельних ділянок багатоквартирних житлових будинків // Земельне право України. – 2006. – №7. – С. 45-55.

45. Мірошніченко А.М. Напрями вдосконалення системи прав на земельні ділянки / А. М. Мірошніченко // Бюлетень Міністерства юстиції України : Міністерство юстиції України. - 2010. - № 1. - С. 102-112.

46. Мірошніченко А.М., Юрченко А.Д. Соціально-економічні та правові аспекти мораторію на відчуження приватних земель сільськогосподарського призначення // Бюлетень Міністерства юстиції. – 2006. – №12. – С. 59-75.

47. Носік В.В. Власність і право власності на землю: методологія, теорія і практика // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. – №1. – С. 3-11; №3. – С. 3-9.

48. Носік В., Коваленко Т. Щодо правової природи земельної частки (паю) // Право України. – 2000. – №3. – Ст. 48-53.

49. Носік В.В. Оформлення і переоформлення прав на землю: юридичний факт, право чи обов'язок? // Право України. – 2004. – №5. – С. 127-131.

50. Носік В.В. Право власності на землю Українського народу : монографія. – К, 2006. – 544 с.

51. Пащенко О.М. Особливості правового режиму земель оборони // Земельне право України: теорія і практика. – 2007. – №1. – С. 32-36.

52. Петлюк Ю.С. Правовий режим земель оздоровчого призначення : автореф. дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.06 / Ю.С. Петлюк. – К., 2009. – 16 с.

53. Сидор В.Д. Земельне законодавство та його місце в системі національного законодавства / В. Д. Сидор // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - Дніпропетровськ, 2010. - Вип. №4. - С. 110-117

54. Стасюк Р. Відповідальність за земельні правопорушення // Юридична Україна. – 2003. – №4. – С. 61-64.

55. Уркевич В. Про співвідношення категорій "цільове призначення" та "цільове використання" земельної ділянки / В. Уркевич // Підприємництво, господарство і право: ТОВ "Друкарня Бізнесполіграф". - 2011. - № 6. - С. 91-96.

56. Федорченко М., Янов О. Земельне право України : посіб. для практиків : у 2-х томах. – Т. 1 : Земельні відносини в населених пунктах. – К., 2006. – 380 с.

57. Шульга А.М. Проблеми відповідальності за самовільне зайняття земельних ділянок // Земельне право. – 2006. – №1. – С. 65-70.

58. Яніцький В.П. Правові наслідки порушення порядку набуття права приватної власності на землю // Держава і право: збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. – Вип. 33. – К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2006. – С. 411-417.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА СУДОВА ПРАКТИКА.

1. Базельська конвенція про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням 1989.03.22

2. Віденська конвенція про охорону озонового шару 1985.03.22

3. Декларація міністрів з питань навколишнього середовища регіону Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК/ООН) 1995.10.25

4. Декларація про збереження флори, фауни та середовища їх існування 1988.01.01

5. Декларація Ріо-де-Жанейро з навколишнього середовища та розвитку 1992.06.03

6. Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй 2000.09.08

7. Договір до Енергетичної Хартії 1994.12.17

8. Європейська Конвенція про захист тварин при міжнародному перевезенні 1968.12.13

9. Європейська конвенція про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей 1986.03.18

10. Європейська конвенція про ландшафти (ETS N 176) 2000.10.20

11. Зведений текст Міжнародної конвенції про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення нафтою 1992 року 1992.11.27

12. Конвенція ООН з морського права 1982.12.10

13. Конвенція про біологічну різноманітність 1992.06.05

14. Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів (Рамсар, 1971 р.) 1971.02.02

15. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля 1998.06.25

16. Конвенція про заборону військового або будь-якого іншого ворожого використання засобів впливу на природне середовище 1977.05.18

17. Конвенція про запобігання забрудненню моря скидами відходів та іншими матеріалами 1972.12.29

18. Конвенція про захист морського середовища району Балтійського моря 1992.04.09

19. Конвенція про захист Чорного моря від забруднення 1992.04.21

20. Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин 1979.06.23

21. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення, підписану 1973 03 03

22. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини 1972.11.16
23. Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі 1979.09.19
24. Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992.03.17
25. Конвенція щодо співробітництва по охороні та сталому використанню ріки Дунай (Конвенція про охорону ріки Дунай) 1994.06.29
26. Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті 1991.02.25
27. Конвенція про транскордонне забруднення повітря на великі відстані 1979.11.13
28. Конвенція про транскордонний вплив виробничих аварій 1992.03.17
29. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу 1980.03.03
30. Паризька Хартія для Нової Європи 1990.11.21
31. Рамкова конвенція ООН про зміну клімату // Закон і Бізнес, 2002, 11, 44
32. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду 1945.06.26
33. Стокгольмська декларація 1972.06.16
34. Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі 2001.05.23
35. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України, 2010, N 50-51 (08.07.2010), ст. 572
36. Закон України "Про зону надзвичайної екологічної ситуації" // Відомості Верховної Ради України, 2000, N 42 (20.10.2000), ст. 348
37. Закон України "Про громадські об'єднання" // Відомості Верховної Ради України, 2013, N 1 (22.03.2012), ст. 1
38. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 15. – Ст. 73
39. Закон України "Про угоди про розподіл продукції" // Відомості Верховної Ради України, 1999, N 44 (05.11.99), ст. 391
40. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР, 1984, додаток до N 51, ст. 1122
41. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України, 2001, N 25-26 (29.06.2001), ст. 131
42. Цивільний кодекс України // Офіційний вісник України, 2003, N 11 (28.03.2003), ст. 461
43. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Правил рубок головного користування" // Офіційний вісник України 2010 р., № 6, ст. 276
44. Постанова Кабінету Міністрів "Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів" // Офіційний вісник України 2007 р., № 37, ст. 1478

45. Постанова Кабінету Міністрів "Про затвердження Санітарних правил в лісах України" // Зібрання постанов Уряду України, 1995, N 10, ст. 253
46. Постанова Кабінету Міністрів України "Про перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку" // Офіційний вісник України 2013 р., № 87, ст. 3221
47. Постанова Кабінету Міністрів України " Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання)" від 7.11.2012 // Офіційний вісник України 2012 р., № 85, ст. 3466
48. Постанова Кабінету Міністрів України "Про такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісовому господарству" // Офіційний вісник України 2008 р., № 56, ст. 1868
49. Постанова Кабінету Міністрів України "Про такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної зеленим насадженням у межах міст та інших населених пунктів" // Офіційний вісник України, 1999, N 14 (23.04.99), ст. 579
50. Про Положення про Державне агентство лісових ресурсів України: Указ Президента України від 13.04.2011 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1264
51. Про Положення про Державне агентство водних ресурсів України: Указ Президента України від 13.04.2011 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1259
52. Про затвердження Положення про Державне агентство земельних ресурсів України: Постанова Кабінету Міністрів України № 614 від 04.04.2007
53. Про затвердження Положення про Міністерство охорони навколишнього природного середовища України: Постанова Кабінету Міністрів України № 1524 від 02.11.2006 р.
54. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів України: // Офіційний вісник України 2006 р., № 31, ст.2276
55. Лист Верховного суду України "Практика розгляду судами земельних спорів" від 2003.09.01
56. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» // Бюлетень Міністерства юстиції України, 2000, 00, 4
57. Постанова Пленуму Верховного Суду України "Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ" // Вісник Верховного суду України. 2004 р., № 6, стор. 22
58. Постанова Пленуму Верховного Суду України "Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля" від 10.12.2004 № 17.
59. Роз'яснення Вищого арбітражного суду «Про деякі питання

практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про охорону навколишнього природного середовища» // Вісник господарського судочинства, 2001, 06, 4

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України.

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.

www.mvs.gov.ua – сайт Міністерства внутрішніх справ України.

www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.

www.library.ukma.kiev.ua – електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.

Розробник:

Доцент кафедри управління у сфері

цивільного захисту факультету

цивільного захисту,

кандидат юридичних наук, доцент

Аліна БІЛЕКА